

Правові засади діяльності органів внутрішніх справ у сфері боротьби з правопорушеннями серед дітей

Квітка Я.М., кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності НАВС

Правове регулювання діяльності ОВС у сфері профілактики правопорушень серед дітей спирається на силу державного примусу, але головним його призначенням є організаційна та виховна діяльність, зміцнення морального авторитету юридичних норм.

Джерела, в яких закріплюються норми права, що регулюють діяльність ОВС у сфері профілактики правопорушень серед дітей, є дуже різноманітними. Важливу роль у регулюванні цієї діяльності відіграють міжнародно-правові акти, ратифіковані Україною: Загальна декларація прав людини, Керівні принципи ООН для попередження злочинності серед неповнолітніх, Мінімальні стандартні правила ООН, що торкаються відправлення правосуддя відносно неповнолітніх, Конвенція про права дитини та ін., які відповідно до ст. 9 Конституції України є частиною національного законодавства України.

Відповідно до Указу Президента України від 12 січня 2011 року № 24/2011 «Про План заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що випливають з її членства в Раді Європи», Закону України «Про Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на період до 2016 року», охорона дитинства в Україні визнана стратегічним загальнонаціональним пріоритетом і є важливою складовою державної політики.

Для правового регулювання діяльності ОВС по профілактиці правопорушень серед дітей першочергове значення мають такі законодавчі акти, як: закони України «Про міліцію» «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про охорону дитинства» тощо.

Провідну роль у аспекті, що нами розглядається, має Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», який визначив повноваження всіх органів, що здійснюють діяльність у сфері профілактики правопорушень серед дітей.

Згідно Закону здійснення соціального захисту дітей і профілактики правопорушень серед них покладається в межах визначеної компетенції на: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сім'ї та дітей, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, відповідні структурні підрозділи обласних, Київської міських, районних державних адміністрацій, виконавчих органів міських і районних у містах рад; уповноважені підрозділи органів внутрішніх справ; приймальники-розподільники для дітей ОВС; школи соціальної реабілітації та професійні училища соціальної реабілітації органів освіти; центри медико-соціальної реабілітації дітей закладів охорони здоров'я; спеціальні виховні установи Державної пенітенціарної служби України;

притулки для дітей; центри соціально-психологічної реабілітації дітей; соціально-реабілітаційні центри тощо.

Діяльність кримінальної міліції у справах дітей (далі - КМСД) врегульована також Указами Президента України, Постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України та відомчими нормативними актами МВС України. До них можна віднести постанову КМУ від 08.07.1995 р. № 502 «Про створення кримінальної міліції у справах дітей», указ Президента України від 24.05.2011 р. № 597/2011 «Про концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні», накази МВС України від 22.05.2012 р. N 456 «Про затвердження Положення про Управління КМСД МВС України», від 13.07.1996 р. №384 «Про затвердження Положення про приймальники-розподільники для неповнолітніх ОВС», від 19.12.2012 р. № 1176 «Про затвердження інструкції з організації роботи підрозділів КМСД» тощо.

Проаналізувавши сучасне правове регулювання діяльності ОВС щодо боротьби правопорушеннями серед дітей, можемо зазначити, що спостерігається тенденція до переорієнтації профілактичної діяльності ОВС серед дітей з репресивної на охоронно-захисну, приведення її у відповідність до міжнародно-правових актів і таких загальноприйнятих принципів діяльності суб'єктів профілактики, як законність, гуманізм, охорона прав і свобод дітей. Про це свідчить інформація керівника уповноваженого підрозділу з профілактики правопорушень серед дітей Олексія Лазаренка, на 1 січня 2015 року на обліку (категорія «дитина-правопорушник») перебуває майже 6,7 тисяч дітей. Він також наголосив на тому, що завдяки новим видам роботи за останні 3 роки дитяча злочинність в Україні знизилася на 16-17 відсотків.

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування ОВС», яким скорочується, для усунення дублювання функцій, уповноважені ОВС у справах дітей, які фактично виконують функції, що належать до компетенції блоку кримінальної міліції та міліції громадської безпеки, маючи при цьому власні управлінські апарати.

Вважаємо недоцільним ламати налагоджену систему профілактики правопорушень серед дітей яка приносить позитивні результати. Пропонуємо залишити у структурі МВС України управління КМСД. Майбутнє цивілізованої держави неможливо уявити без впровадження сучасних технологій та інноваційних проєктів, а все це вдало застосовується даним підрозділом.

Завдання міліції з охорони громадського порядку під час проведення масових заходів

Кондратій Я.В., слухач 2-В курсу факультету підготовки спеціалістів-правознавців ННІЗН НАВС

В умовах розбудови демократичного та правового суспільства, сучасна політика української держави, на сучасному етапі, потребує удосконалення переважної більшості суспільних відносин і, в першу чергу, відносин, що складають зміст громадського порядку. Вирішення проблеми попередження і припинення правопорушень, що вчиняються в громадських місцях, в значній мірі залежить від рівня організації і безпосереднього стану охорони громадського порядку правоохоронними органами держави, насамперед, міліцією. Реальна дійсність сьогодення свідчить про бурхливі зміни у повсякденному житті країни, що супроводжуються виникненням різного роду надзвичайних ситуацій, а також явищ соціально-політичного характеру